

Motion av Helene Hellmark Knutsson m.fl. om effektivt användande och sparsamhet med skattebetalarnas pengar

Idag ser vi hur skattepengarna i landstinget slösas bort på en överdimensionerad byråkrati, dyra konsulter, dålig kvalitetskontroll och uselt genomförda upphandlingar. Dessutom har förekommit i vårt landsting att skattebetalarnas egendom sålts till kraftigt underpris utan konkurrens. Denna utveckling måste brytas, så att skattebetalarna får ut mer och bättre vård och kollektivtrafik för sina skatte Kronor.

Varje bortslösad skatte Krona är oacceptabel och i praktiken en stöld från folket. Landstingets pengar måste gå till ökad kvalitet i sjukvården och kollektivtrafiken. Socialdemokraterna anser att vi aldrig ska ta ut mer skatt än vad som krävs för att klara en jämlik, generell välfärd av högsta kvalitet. Det är hög tid för tydliga politiska politik för att öka effektiviteten i både sjukvården och kollektivtrafiken, minskar landstingets administrativa kostnader och sätter stopp för såväl fusk som privat rofferi på skattebetalarnas bekostnad.

Ett mer målmedvetet arbete måste startas för att effektivisera all landstingsverksamhet i syfte att få ut mer kvalitet för skattebetalarnas pengar. Genom smartare arbetsformer, bättre styrsystem, stärkt upphandlingskompetens och bättre ledarskap finns en stor potential till förbättrad effektivitet inom såväl hälso- och sjukvården som inom kollektivtrafiken.

Inom trafikverksamheten slösas idag avsevärda belopp bort av skattebetalarnas pengar. Inom till exempel projektet Spårväg City, samlad upprustning Roslagsbanan, trygghetsprojektet och SL-access har uppmärksammats stora brister i styrning och intern kontroll, vilka utförligt granskats och kritiserats av landstingets revisorer. Bristerna har bl.a. tagit sig uttryck i omfattande ekonomiska avvikelser och bristande kontroll. Enlig en preliminär bedömning bedömer revisorerna att den interna styrningen och kontrollen försämrats ytterligare under 2011 då flera tidigare rekommendationer inte genomförts och nya iakttagelser snarare har påverkar bedömningen negativt. Sammantaget finns ett anmärkningsvärt stort underskott i AB SL de två senaste åren.

Det är så illa att produktiviteten inom kollektivtrafiken sjunker. Skattebetalarna får alltså ut allt mindre för insatta skattepengar i kollektivtrafiken. SL:s produktivitet minskar oavsett om man mäter i fasta priser, löpande priser och helt oberoende av om man mäter i produktionskostnad per personkilometer (d.v.s. antalet resenärer per sträcka) eller sittplatskilometer (d.v.s. antalet sittplatser per sträcka). För 2010 innebar

det ett produktivetsfall med upp till 7,6 procent mätt i fasta priser per sittplatskilometer. Även mätt som nettokostnad per personkilometer, där hänsyn tas till ökade biljettintäkter, så minskar produktiviteten. Jämfört med 2009 har nettokostnaden per personkilometer ökat.

Detta betyder att ökade kostnader inte har gett motsvarande ökning i form av fler betalande resenärer. Pengar satsas helt enkelt inte där de gör mest nytta. För att vända utvecklingen krävs en ordentlig genomgång av den interna kontrollen och styrningen inom trafikverksamheten. För att klara den nödvändiga utbyggnaden av kollektivtrafiken och öka andelen resenärer som åker kollektivt, är det oerhört centralt att varje krona i kollektivtrafiken satsas så att den gör största möjliga nytta. Det handlar om klara miljömålen och därmed ett gott liv även för kommande generationer.

Inom sjukvården finns stora ekonomiska effektivitetsvinster att hämta. Även här handlar det om att möta de växande behov som följer av demografiska skäl och för att se till att alla kan ges den bästa vården och ta del av de medicinska landvinningar som sker i allt snabbare takt.

För att öka effektiviteten i vården är ersättningssystemens utformning centrala. Socialdemokraterna tar därför ställning för en tydlig och långsiktig inriktning för att utveckla ersättningssystemen till vårdgivarna. Landstinget måste i fortsättningen successivt övergå till att betala för kvalitet och resultat och inte för produktion eller kostnader. Budgetsystemet måste ses över i grunden. Budgeten skall gå från att vara en detaljerad önskelista till att bestå av tidssatta mål med uppföljning.

Det betyder att landstinget steg för steg bör övergå till ett system med ersättning utifrån hela diagnoser. På så sätt fångas alla ingående delar av en behandling upp, till exempel; kirurgi, strålning, labb, röntgen läkemedel och rehabilitering.

Denna förnyelse av hälso- och sjukvården behöver involvera centrala aktörer i och utanför sjukvården som har både kunskaper att bidra med och ansvar för att öka effektiviteten i vården. Socialdemokraterna förslår att en *Effektivitetskommission* för sjukvården tillsätts med deltagande av profession, experter från akademien, representanter från läkemedelsindustrin, men också andra breda kompetenser inom näringslivet, fackföreningar, patientföreningar och förvaltning samt representanter från såväl den politiska majoriteten som oppositionen. Kommissionen kan med fördel innehålla utländsk expertis.

Även administrationen inom landstingets måste ses över och reduceras kraftigt. Landstingsstyrelsen borde få i uppdrag att inom ramen för sitt uppsiktsansvar initiera och följa att administrativa besparingar görs inom samtliga, bolag och nämnder.

Med anledning av ovanstående föreslår vi landstingsfullmäktige besluta

att tillsätta en *Effektivitetskommission* för sjukvården med deltagande av kvalificerade ledamöter med stor erfarenhet av hälso- och sjukvården och/eller goda kunskaper hur komplexa organisationer kan öka sin produktivitet

att starta ett arbete med att långsiktigt utveckla hälso- och sjukvårdens ersättningssystemen och sträva efter att övergå successivt till ersättning utifrån hela diagnoser och vårdens faktiska resultat

att uppdra till landstingsstyrelsen att tillsammans med Trafiknämnden förstärka den interna kontrollen och ekonomiska styrningen inom trafikverksamheten enligt de rekommendationer som lämnats av landstingets revisorer

att uppdra till landstingsstyrelsen att minska de administrativa kostnaderna i samtliga bolag och förvaltningar samt löpande åiterrapportera arbetets fortskridande till landstingsfullmäktige.

Stockholm den 9 februari 2011

Helene Hellmark Knutsson

Dag Larsson

Erika Ullberg

Lars Dahlberg

Johan Sjölander

Nanna Wikholm